

31. Satamalaitos

Henkilökunta

Laitosta johti satamajoht. Kristian Eiro ja osastopäällikköinä toimivat kansliaosastolla siht. Sampsa Järvelä, kassa- ja tiliosastolla satamakamr. Paavo Jännti, satamaliikenneosastolla satamakapt. Georg Häggström, varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla varastomistoimen joht. Lasse Terho 1.6. asti sekä 9.6. lähtien virkaan nimitetty varastomistoimen apul.joht. Veikko Mielonen, nosturiosastolla nosturi-ins. Veikko Heinonen sekä satamarakennusosastolla satamarak.pääll. Veli Rahikainen.

Satamalaitoksen palveluksessa oli 31.12. henkilökuntaa seuraavasti: virkasuhteessa 645, työsuhteessa kuukausipalkkaisia 221 ja tuntipalkkaisia 652. Henkilökunta jakaantui satamalaitoksen eri osastoille seuraavasti:

	Virka- suh- teessa	Työsuhteessa Kuu- kausi- palk- kaisia	Tunti- palk- kaisia
Kansliaosasto ¹⁾	8	1	—
Kassa- ja tiliosasto...	45	7	—
Satamaliikenneosasto	38	20	—
Varastoimis- ja laitu- rihuolto-osasto ...	260	110	5
Nosturiosasto	242	—	—
Satamarakennus- osasto	52	83	647
Yhteensä	645	221	652

Henkilökunnasta oli miespuolisia 1 380 ja naispuolisia 138.

Varastorakennukset, laituripituus ym.

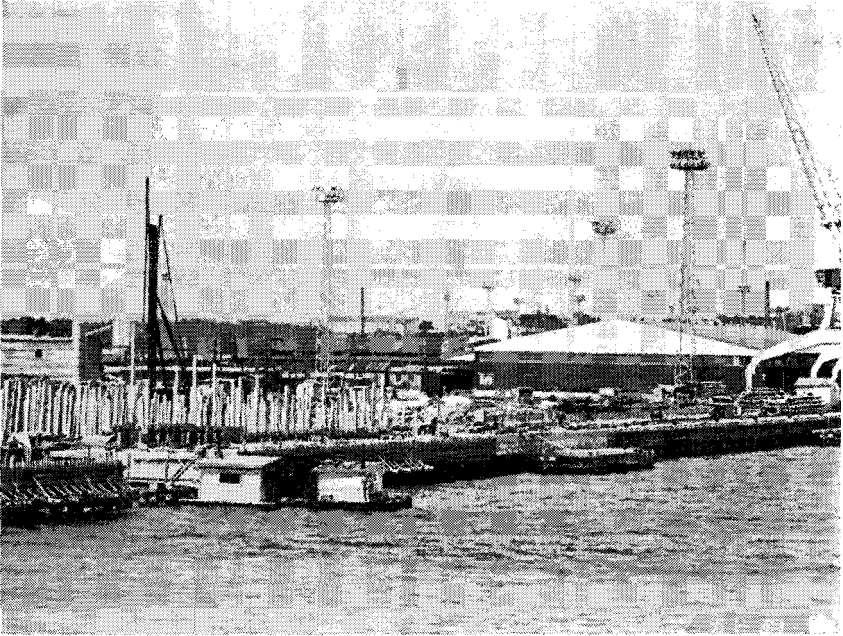
Eteläsataman varastorakennusten lattiala-ala oli kertomusvuoden päättyessä 96 475 m² ja Länsisataman varastorakennusten 47 380 m². Sörnäisten satamassa oli varastotilaa 6 900 m².

Kaupungin omistamien, vähintään 2 m:n syvyyden varsinaisten meriliikennelaiturien

pituus oli kertomusvuonna 7 376 m, johon ei sisälly saaristoliikennelaitureita eikä rakennustarvikkeiden yms. purkamiseen tarkoitettuja laitureita, vaikka niiden syvyys olisi yli 2 m.

Vesialueita täytettiin satamarakennusosaston valvonnassa yhteensä 100 690 m², josta

¹⁾ Satamajohtaja mukaan luettuna.

Varastorakennuksen L 6 perustustöitä

sataman varsinaisen maa-alueen lisäys oli 59 310 m².

Kertomusvuoden päättyessä oli satamalaitoksella 84 laiturinosturia, 5 autonosturia ja

76 haarukkatrukkia. Kertomusvuoden aikana poistettiin käytöstä 8 laiturinosturia, 3 autonosturia ja 2 vaunusiirtotraktoria.

Satamaliikenne

Kertomusvuoden aikana jatkui liikenne läpi talven. Leudon alkutalven jälkeen pakkasen kiristyi tammikuun loppupuolella, joten Porkkalan talviväylää alettiin käyttää 25.1. Helmi- ja maaliskuun aikana pysyi jäätilanne niin helppona, että satamajäänmurtaja Turso pystyi yksin hoitamaan laivojen avustukset. Jo 23.3. alkaen voitiin laivaliikenne ohjata jälleen Harmajan kautta. Kaikki satamat olivat jäättömiä 11.4.

Satamaan saapui kertomusvuoden aikana 7 425 (ed. v. 7 639) alusta, joiden nettoveto-

määrä oli 5 242 974 (5 013 736) rekisteritonnia ja sieltä lähti 7 413 (7 614) alusta, joiden nettovetomäärä oli 5 236 302 (4 986 965) rek.tn. Kertomusvuoden aikana saapuneiden alusten lukumäärä väheni 214 aluksella ja vetomäärä lisääntyi 229 238 rek.tn eli 4.6 %, lähteneiden alusten lukumäärä väheni 201 aluksella ja vetomäärä lisääntyi 249 337 rk.tn eli 5.0 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä	
	Luku määrä	Nettoveto- määrä rek. tonnia	Luku- määrä	Nettoveto- määrä rek. tonnia	Luku- määrä	Nettoveto- määrä rek. tonnia
<i>Saapuneet alukset:</i>						
Tammikuu	230	288 103	115	41 065	345	329 168
Helmikuu	168	228 552	32	48 663	200	277 215
Maaliskuu	211	278 178	35	36 904	246	315 082
Huhtikuu	286	314 399	161	43 225	447	357 624
Toukokuu	385	463 888	523	58 648	908	522 536
Kesäkuu	403	516 926	358	39 732	761	556 658
Heinäkuu	354	544 077	531	72 721	885	616 798
Elokuu	379	564 571	492	63 852	871	628 423
Syyskuu	348	433 085	512	56 593	860	489 678
Lokakuu	297	352 399	438	61 347	735	413 746
Marraskuu	282	325 239	404	64 227	686	389 466
Joulukuu	246	293 452	235	53 128	481	346 580
Koko vuosi	3 589	4 602 869	3 836	640 105	7 425	5 242 974
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	1 203	2 046 318	288	107 932	1 491	2 154 250
Mualla kotimaassa	558	561 166	3 548	532 173	4 106	1 093 339
Ulkomailla	1 828	1 995 385	—	—	1 828	1 995 385
<i>Lähteneet alukset:</i>						
Tammikuu	217	274 880	115	41 065	332	315 945
Helmikuu	164	227 720	32	48 663	196	276 383
Maaliskuu	213	280 107	35	36 904	248	317 011
Huhtikuu	286	313 008	161	43 225	447	356 233
Toukokuu	385	468 768	523	58 648	908	527 416
Kesäkuu	406	523 892	358	39 732	764	563 624
Heinäkuu	349	534 553	531	72 721	880	607 274
Elokuu	377	563 891	492	63 852	869	627 743
Syyskuu	347	430 556	512	56 593	859	487 149
Lokakuu	303	358 922	438	61 347	741	420 269
Marraskuu	287	327 265	404	64 227	691	391 492
Joulukuu	243	292 635	235	53 128	478	345 763
Koko vuosi	3 577	4 596 197	3 836	640 105	7 413	5 236 302
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	1 203	2 037 826	288	107 932	1 491	2 145 758
Mualla kotimaassa	562	564 395	3 548	532 173	4 110	1 096 568
Ulkomailla	1 812	1 993 976	—	—	1 812	1 993 976

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten lukumäärä oli 217:ää eli 5.7 % pienempi ja vetomäärä 150 381 nettorek.tn eli 3.4 % suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä 204:ää eli 5.4 % pienempi ja vetomäärä 170 480 rek.tn eli 3.9 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Saapuneista aluksista oli suomalaisia 1 761, yhteensä 2 607 484 nettorek.tn eli 56.6 % ja ulkomaisia 1 828, yhteensä 1 995 385 rek.tn

eli 43.4 % ulkomaisessa merenkulussa saapuneiden alusten koko vetomäärästä.

Lähteneistä aluksista oli suomalaisia 1 765, yhteensä 2 602 221 nettorek.tn eli 56.6 % ja ulkomaisia 1 812, yhteensä 1 993 976 rek.tn eli 43.4 % ulkomaisessa merenkulussa lähteneiden alusten vetomäärästä.

Rannikkoliikenne. Sekä saapuneiden että lähteneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 3:a eli 0.08 % ja vetomäärä 78 857

31. Satamalaitos

nettorek.tn eli 14.1 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna meritse 2 615 974 painotn tavaraa ja lähti ulkomaille 440 743 painotn. Koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 3 056 717 painotn (ed. v. 3 033 054, 525 945 ja 3 558 999). Tuonti väheni kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten 417 080 painotn eli 13.7 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne väheni 502 282 painotn eli 14.1 % viennin vähentyessä 85 202 painotn eli 16.2 %.

Tuonti ja vienti jakaantuivat kertomusvuoden aikana eri kuukausille seuraavasti:

Kuukausi	Tuonti painotnna	Vienti painotnna	Yhteensä painotnna
Tammikuu ...	226 205	42 076	268 281
Helmikuu ...	179 473	39 074	218 547
Maaliskuu ...	215 958	46 062	262 020
Huhtikuu ...	215 504	40 409	255 913
Toukokuu ...	278 290	31 177	309 467
Kesäkuu	259 041	34 318	293 359
Heinäkuu ...	181 007	32 386	213 393
Elokuu	238 996	28 089	267 085
Syyskuu	225 011	33 836	258 847
Lokakuu ...	204 192	39 837	244 029
Marraskuu ...	224 273	38 776	263 049
Joulukuu	168 024	34 703	202 727
Koko vuosi	2 615 974	440 743	3 056 717

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 1 566 703 painotn eli 59.9 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 1 049 271 painotn eli 40.1 %. Suomalaiset alukset veivät Helsingistä 200 952 painotn eli 45.6 % Helsingin viennistä ja ulkomaiset alukset 239 791 painotn eli 54.4 %. Koko Helsingin sataman tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 1 767 655 painotn eli 57.8 % ja ulkomaisten alusten osalle 1 289 062 painotn eli 42.2 %. Edellisenä vuonna tuotiin suomalaisilla aluksilla tavaraa

61.5 % ja ulkomaisilla aluksilla 38.5 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 41.6 % ja ulkomaisilla aluksilla 58.4 %, koko tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 58.5 % ja ulkomaisten alusten osalle 41.5 %.

Tuontitavarat jakaantuivat v. 1967 ja 1966 seuraaviin pääryhmiin:

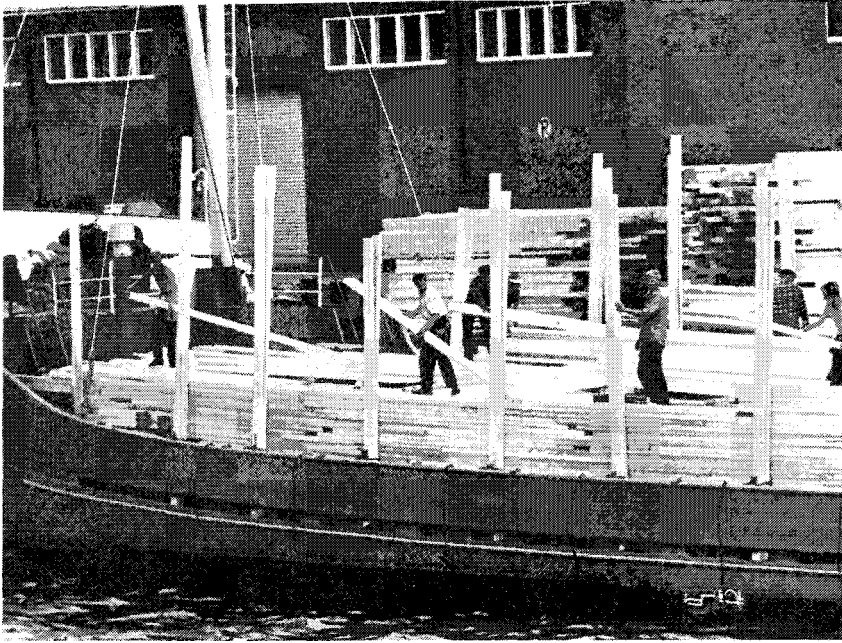
Tavararyhmä	1967 Painotnna	1966 Painotnna
Kappaletavara	342 521	401 345
Metallit ja metallitavarat	300 228	329 581
Vilja ja viljatuotteet ...	1 446	35 446
Kivihiili ja koksi	695 018	610 074
Öljyt	766 958	1 130 738
Lannoitusaineet	3 404	9 961
Muu tavara	506 399	515 909
Yhteensä	2 615 974	3 033 054

Vientitavarat jakaantuivat v. 1967 ja 1966 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1967 Painotnna	1966 Painotnna
Kappaletavara	108 010	97 163
Paperi, pahvi ja kartonki	111 168	164 125
Puuhioke ja selluloosa ...	13 088	37 044
Vaneri	26 406	27 007
Sahattu puutavara	85 254	117 116
Sahaamaton puutavara	16 113	3 918
Muu tavara	80 704	79 572
Yhteensä	440 743	525 945

Sahattua puutavaraa vietiin kertomusvuonna 30 308 std, edellisenä vuonna 41 827 std. Sahaamatonta puutavaraa vietiin kertomusvuonna 25 989 m³, edellisenä vuonna 7 436 m³. Nämä määrät sisältyvät painotonneina ilmaistuina edellä olevaan tilastoon.

Kotimainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kotimaasta tavaraa 2 067 543 painotn ja lähti 39 608 painotn.

Puutavaran lastausta Sompasaarella

Koko kotimainen tavaraliikenne oli siis 2 107 151 painotn (ed. v. 1 599 659, 31 852 ja 1 631 511 painotn). Tavaraliikenne lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 475 640 painotn eli 29.2 %.

Tavaraa saapui seuraavasti:

Tavararyhmä	1967 Paino- tonnia	1966 Paino- tonnia
Hiekka	1 039 051	903 464
Kalkki ja sementti	182 108	233 691
Tiilet	—	380
Öljyt	844 635	462 015
Vilja	779	—
Kalat	67	69
Muu tavara	903	40
Yhteensä	2 067 543	1 599 659

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavararyhmä	1967 Paino- tonnia	1966 Paino- tonnia
Öljyt	13 530	24 018
Koksi	24 936	7 404
Vilja	1 142	—
Muu tavara	—	430
Yhteensä	39 608	31 852

Ulkomainen matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna 172 105 matkustajaa ja lähti 171 585 (ed. v. 152 737 ja 153 587).

Jäänmurtaja Otso oli kulussa kaikkiaan 232 t kulkien tänä aikana 864 meripeninkulmaa. Polttoöljyä kului 249 tn, koneöljyä 230 kg ja hiiliä 3 750 kg. Alus toimitti 59 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 43 304 mk.

Alus oli telakalla vuosikorjausta varten 22.3.—4.4. välisenä aikana.

Satamajäänmurtaja Turso oli kulussa 509 t kulkien tänä aikana 2 887 meripeninkulmaa. Se kulutti polttoöljyä 100 tn ja koneöljyä 923 kg. Turso toimitti 129 hinausta, joista veloitetttiin yhteensä 45 480 mk. Turso antoi aluksille 234 m³ vettä, jonka kuljetuksesta veloitetttiin 2 405 mk. Alus oli telakalla 4.4.—27.4. välisenä aikana vuosikorjausta varten.

Satamavesipostit. Vesimittareiden mukaan otettiin satamavesiposteista vettä 132 442 m³, josta 97 078 m³ myytiin aluksille, 13 558 m³ annettiin maksutta valtion jäänmurtajille, jäänmurtaja Otso käytti 376 m³ ja Turso 573 m³. Loppuosa oli hukkavettä.

Kompassien tarkistus. Kompassejaan tarkistuttamassa kävi kertomusvuonna kaikkiaan 39 alusta, joista 18 oli kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 21 tarkistuspaalustoon.

Alukset maksoivat poijun tai paaluston käytöstä yhteensä 280 mk.

Vuokraveneet. Purjehduskautena hyväksyttiin satama-alueella liikennöimään 29 vuokramoottorivenettä.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 87 695 (ed. v. 108 802) ja tuntimäärä oli 21 107 eli 19.4 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Lisäystä tapahtui ainoastaan Sörnäisten satamanosturien työtunneissa, jotka lisääntyivät 573 t:lla eli 8.8 %. Vähennystä käyttötuntimäärässä tapahtui seuraavasti: Matkustajalaituri 573 t eli 8.6 %, Katajanokan laituri 9 971 t eli 24.0 %, Jätkäsaaren laiturin kappaletavaranosturit 9 141 t eli 19.2 % ja 25-tonnin nosturi 18 t eli 1.8 %, Saukon hiilisatama 1 938 t eli 35.7 % sekä Sörnäisten sataman 150-tonnin nosturi 39 t eli 21.3 %.

Eri kuukausien käyttötuntimäärät jakaantuivat seuraavasti:

Vuosi ja kuukausi	Eteläsatama		Länsisatama			Sörnäisten satama		Käyttö- tunteja yhteensä
	Matkustaja- laituri	Kataja- nokka	Jätkäsaari		Saukko	Hana- ja Sompasaari		
	kpl-tavara- nosturit 6 kpl	kpl-tavara- nosturit 28 kpl	25-tonnin nosturi 1 kpl	kpl-tavara- nosturit 26 kpl	Hiili- nosturit 12 kpl	kpl-tavara- ja hiilinnosturit 10 kpl	150-tonnin nosturi 1 kpl	
1967								
Tammikuu	837	2 995	105	3 921	428	479	12	8 777
Helmikuu	840	3 142	18	3 495	234	245	6	7 980
Maaliskuu	959	3 816	70	3 861	148	312	8	9 174
Huhtikuu	656	2 864	130	3 404	239	790	12	8 095
Toukokuu	343	3 013	69	3 531	304	1 007	14	8 281
Kesäkuu	306	2 572	65	3 012	364	745	4	7 068
Heinäkuu	237	1 809	62	2 714	167	720	7	5 716
Elokuu	348	1 945	72	2 938	546	690	48	6 587
Syyskuu	320	2 052	60	2 557	183	610	4	5 786
Lokakuu	441	2 517	103	2 650	294	557	8	6 570
Marraskuu	411	2 357	112	3 188	277	648	9	7 002
Joulukuu	381	2 446	124	3 078	309	309	12	6 659
Koko vuosi	6 079	31 528	990	38 349	3 493	7 112	144	87 695
Näistä ylityötun- teja	993	3 742	275	4 927	122	364	44	10 467
1966								
Näistä ylityötun- teja	1 078	5 210	330	7 039	424	1 100	69	15 250

Hiilinosturit. Kertomusvuoden aikana purettiin nostureilla aluksista 139 078 tn hiiltä, koksia ja muuta joukkotavaraa, mistä määrästä Saukon hiilisataman osuus oli 87 728 tn ja Sörnäisten sataman osuus 51 350 tn. Hiilitarhoista kuormattiin hiiltä ja koksia 24 661 tn, joka määrä lastattiin kokonaisuudessaan Saukon hiilinostureilla.

Nostureilla purettiin tai lastattiin kerto-

musvuoden aikana yhteensä 2 380 alusta, joista 156 Saukon hiilinostureilla, 781 Katajanokan nostureilla, 296 Sörnäisten nostureilla, 884 Länsisataman nostureilla ja 263 Matkustajalaiturin nostureilla.

Autonostureiden (5 kpl) työtuntien lukumäärä oli 4 503.

Haarukkatrukkien (76 kpl) työtuntien lukumäärä oli 93 316.

Varastoimis- ja laiturihuoltotoiminta

Yleiseen talletusvarastoon otettujen ja siitä annettujen tavarain määrä tonneina v. 1965

—1967 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1967		1966		1965	
	Otettu tn	Annettu tn	Otettu tn	Annettu tn	Otettu tn	Annettu tn
Tammi-maaliskuu	8 124	10 263	9 054	9 527	7 770	8 308
Huhti-kesäkuu	10 360	11 180	13 620	10 309	7 127	9 503
Heinä-syyskuu	8 775	9 258	9 866	12 142	8 057	10 601
Loka-joulukuu	7 904	8 010	10 534	9 996	9 784	9 094
Koko vuosi	35 163	38 711	43 074	41 974	32 738	37 506

Kertomusvuoden alkaessa oli varastossa tavaraa 14 657 tn, joten varastoituna oli yhteensä 49 820 tn. Varastosta annettiin 38 711 tn ja v. 1968 jäi varastoon 11 109 tn. Tavaravaihto nousi kertomusvuonna 73 874 tonniin, vastaten 85 048 tn v. 1966 ja 70 244 tn v. 1965.

Yleiseen varastoon otettujen tavaraerien lukumäärä oli kertomusvuonna 3 664, edellisenä vuonna 4 451 ja 4 924 v. 1965. Yleisestä varastosta annettujen tavaraerien lukumäärä oli vastaavasti 15 001, 17 670 ja 20 018.

Yleisen varaston tallettajille annettiin vas-

taanottokuitteja 3 664, edellisenä vuonna 4 451 ja 4 924 v. 1965.

Maan muista satamista saapui tullaamantonta tuontitavaraa, joka laiturihuollon toimesta purettiin satamalaitoksen makasiiniin seuraavasti:

Vuosineljännes	1967 tn	1966 tn	1965 tn
Tammi-maaliskuu	6 227	5 185	4 452
Huhti-kesäkuu	7 288	7 531	4 359
Heinä-syyskuu	6 913	4 913	4 141
Loka-joulukuu	7 516	6 725	6 519
Koko vuosi	27 944	24 354	19 471

Vapaavarastorakennus V I

Laiturihuoltotoimintaa v. 1965—1967 valaisee seuraava taulukko:

Vuosi ja vuosineljännes	Alusten lukumäärä	Tavaralähetysten lukumäärä		Kokonaisiasti tonnia	
		Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta	Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta
1967					
Tammi-maaliskuu	466	58 227	55 257	280 038	177 400
Huhti-kesäkuu	611	58 249	54 995	289 461	166 980
Heinä-syyskuu	586	51 571	49 190	225 507	128 461
Loka-joulukuu	536	52 593	49 821	251 843	147 822
Koko vuosi	2 199	220 640	209 263	1 046 849	620 663
1966	2 198	230 993	218 435	1 150 876	688 625
1965	2 420	240 689	224 306	1 136 416	688 431

Vapaavarasto. Valtioneuvoston 7.9. antamalla päätöksellä laajennettiin vapaavarastoaluetta 23 342 m²:n suuruisella alueella. Laajennuksen jälkeen on vapaavarastoalue yhteensä 99 268 m². Uudella alueella suoritettava katselmus siirtyi seuraavaan vuoteen syystä, että alue oli aitaamatta. Vapaavaraston esimiehenä toimi 1.6. asti varastoimistoimen joht. Lasse Terho ja hänen eronsa jälkeen hänen seuraajansa ko. virassa, valtiot. maist. Veikko Mielonen.

Vapaavarastoon otettujen ja sieltä annet-

tujen tavarain määrä tonneina v. 1967 ja 1966 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1967		1966	
	Otettu tn	Annettu tn	Otettu tn	Annettu tn
Tammi-maalisk.	1 782	2 292	1 526	1 756
Huhti-kesäkuu	2 770	2 215	2 399	2 300
Heinä-syyskuu	2 036	2 341	2 331	1 925
Loka-joulukuu	1 310	1 977	3 193	2 137
Koko vuosi	7 898	8 825	9 449	8 118

Kertomusvuoden alussa oli vapaavarastossa tavaraa 3 462 tn, joten varastoituna oli yhteensä 11 360 tn. Varastosta annettiin 8 825 tn ja v:een 1968 jäi varastoon 2 535 tn.

Vapaavarastoon otettujen tavaraerien lukumäärä oli kertomusvuonna 1 259, edellise-

nä vuonna 2 113, ja sieltä annettujen tavaraerien lukumäärä oli vastaavasti 4 872 ja 4 970.

Kertomusvuonna oli käytössä 4 autovaa-kaa. Punnistustodistuksia annettiin 41 197, edellisenä vuonna 50 174 ja 53 454 v. 1965.

Satamarakennustoiminta

Satamarakennusosaston tehtäviin kuuluvia töitä suoritettiin kertomusvuoden aikana seuraavasti:

Satamien kunnossapito. Määrärahoja oli talousarviossa 3 045 000 mk, ylitysoikeus vastasi 272 000 mk, näistä käytettiin yht. 3 231 232 mk, joten säästöä jäi 85 768 mk.

Rakennusten korjaus ja kunnossapito kohdistui edelleenkin rakennusten kunnan säilyttämiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin sekä muutoksiin.

Kiinteiden laitteiden korjauksesta ja kunnossapidosta huolehdittiin.

Esson vanha puulaituri Sörnäisissä purettiin. Kauppatorinlaiturin perustusarkkujen ontoiksi huuhtoutuneet alustat täytettiin betonilla 180 m pituudelta. Herttoniemen öljylaiturin pää varustettiin puisilla suojaparuilla.

Pelastusvälineiden kunnossapito ja raijien viereisten aitojen asettaminen suoritettiin tavanomaisesti. Satamalaitoksen veneet, väyläviitat, valopojut ja loistot huollettiin. Suomenlinnan jäätie kunnostettiin ja tarkkailtiin jään kantavuutta.

Satamiin vuotanutta öljyä kerättiin ja poistettiin.

Uudisrakennukset. Määrärahoja oli talousarviossa 14 980 000 mk, v:lta 1966 siirtyi 7 166 336 mk. Varoista, joita oli yht. 22 146 336 mk, käytettiin 15 012 130 mk ja v:lle 1968 siirtyi 7 134 206 mk.

L a i t u r i t. Jätkäsaaren laiturin raken-

nustöitä jatkettiin. Laiturin 267 m:n pituisen itäsivun loppuosan paalutus valmistui, tästä laituriosasta tehtiin valmiiksi n. 80 m. Laiturihaaran länsisivun paalutuksesta valmistui n. 1/3. Laiturihaaran päätyä varten tilatut ponttiraudat saapuivat työmaalle. Tanskalainen hiekkaimuri toi paikalle n. 250 000 m³ hiekkaa.

Yleisen Insinööritoimiston urakoima Volvon laiturin otettiin vastaan tammikuussa, urakka-summa oli 1 230 000 mk. Välittömästi tämän jälkeen aloitettiin laiturin taustan vahvistustyöt. Tämä Oy Yleisen Insinööritoimiston urakoima työ valmistui elokuussa, urakka-summa oli 485 000 mk. Volvon laiturin 57 m:n pituisen jatkeen työt aloitti Yleinen Insinööritoimisto. Sopimuksen mukaan laiturin valmistus kesäkuussa 1968.

Nurmisen laituria varten tehtiin alustavia ruoppaus- ja täyttötöitä.

Sompasaaren laiturin rakentamista jatkettiin, vuoden loppuun mennessä olivat kaikki arkut paikoillaan ja laiturimuuri valettu. Sompasaaren hiekkasataman laituritöitä jatkettiin, vuoden aikana valmistui uutta laituria 84 m, joten kertomusvuoden lopussa valmiin laiturin pituus oli 330 m. Tämän lisäksi tehtiin keskeneräistä laituria 106 m.

V ä y l ä t. Paraisten laiturin väylän syventäminen tasoon —7.0 m aloitettiin, työ keskeytyi.

R a u t a t i e t j a r a t a p i h a t. Kattajanokalla Purjekadun ratapihan muutos-

työt valmistuivat. Katajanokan laiturin raiteet nostettiin ja tarkistettiin, kiskojen väli- set Stelcon-levyt poistettiin ja korvattiin asfalttipäällysteellä.

Sompasaaren kallion viimeiset jäännökset louhittiin ja ajettiin pois. Entisen Esson kallion louhintaa jatkettiin yhteensä n. 8 000 m³.

K a d u t, k e n t ä t j a v i e m ä r i t. Asfaltilla päällystettiin katuja ja kenttiä: Katajanokalla n. 20 000 m², Länsisatamassa n. 12 500 m² ja Sörnäisten satamassa n. 14 000 m².

Viemäreitä rakennettiin Ruoholahteen 1 500 jm, Sompasaaren 140 jm ja Verkkosaaren seuduille 500 jm.

R a k e n n u k s e t. Rakennuksiin käytettiin varoja kertomusvuonna yht. 1 874 587 mk.

T y ö l a i v a s t o j a - k a l u s t o. Uuden kauhaketjuruoppurin vastaanottotilaisuus oli Raumalla 7.11. Uudenkaupungin Telakka Oy:ltä tilattu hinuri »Ahti» vastaanotettiin 27.7. ja Rauma-Repolan valmistama kaiku- luotausvene »Kielo» 3.6.

Pohjaluukuin varustettu 400 m³ ruoppa- proomu tilattiin Hollming Oy:ltä 24.7.

Y l e i s e t t y ö t. **K o r j a u s j a k u n n o s - s a p i t o.** Määrärahoja oli talousarviossa 720 000 mk ja niistä käytettiin 521 854 mk, joten säästöä jäi 198 146 mk.

Varasto- ja teollisuusalueiden katujen, rau- tateiden ja viemärien kunnossapito suoritettiin tavanomaisesti. Herttoniemen rautatiellä vaihdettiin pölkkyjä 526 kpl sekä nostettiin ja oikaistiin raidetta 7 000 m:n matkalla, si- vuojia perattiin n. 1 900 m.

Viemärien suistot ja lumenkaatopaikat pe- ratttiin.

Pesulautat huollettiin ja korjattiin. Hevos- salmeen asetettiin uusi pesulautta.

U d i s r a k e n n u k s e t. Määrärahoja oli talousarviossa 6 539 000 mk. V:lta 1966 siirtyi 2 971 469 mk. Varoista, joita oli 9 510 469 mk, käytettiin 5 734 860 mk, joten v:lle 1968 siirtyi 3 775 609 mk.

Kyläsaaren ja Herttoniemen teollisuus- ja

varastoalueilla jatkettiin pengerrystöitä käyt- täen kaupungilta tulevaa täytettä.

Merisatamassa ratapihan muutostöiden ta- kia aloitettiin viemärin siirtotyöt ja kallion louhinta.

Sirpalesaaren ja Särkän aallonmurtaajat valmistuivat.

Lauttasaaren rakennusainesatama valmis- tui laituritason päällystettä lukuun otta- matta.

Verkkosaaren rannan kivikorimuurin tekoa jatkettiin, vuoden aikana valmistui lisää muuria 205 m.

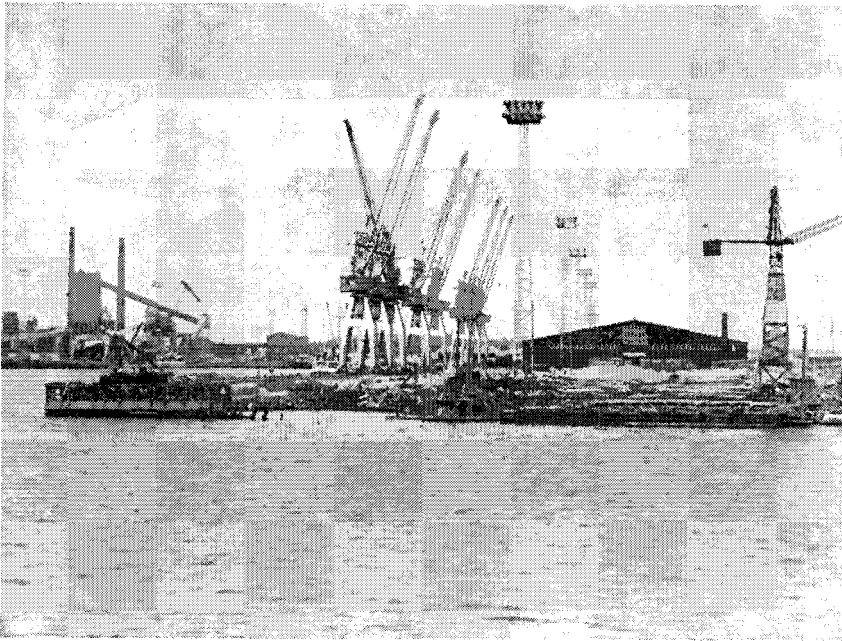
Kertomusvuonna tehtiin neljä uutta pesulauttaa.

Lauttasaaren sillan rakennustyöt annettiin 7.11.1963 rakennustoimikunnan hoidetta- vaksi. Perustusten urakkatarjouspyynnöt lä- hetettiin 25.4.1967 ja urakkasopimus Pohja- rakenne Oy:n kanssa allekirjoitettiin 13.7. Urakkasumma oli 5 123 000 mk. Silta suljet- tiin liikenteeltä 1.9., jolloin rakennustyöt al- koivat.

Päällysrakenteen (teräsosat) tarjouspyyn- nöt lähetettiin 31.7. ja tarjoukset avattiin 18.10. Rauma-Repolan tarjous 4 990 000 mk oli halvin. Urakkasopimusta ei allekirjoitettu ennen vuoden loppua.

Lauttasaaren väliaikainen jalankulkusilta, läppäosaa lukuun ottamatta, valmistui ja otettiin käyttöön marraskuussa.

T y ö l l i s y s t y ö t. Kaikkiaan oli työllisyystöi- hin kertomusvuonna varattu määrärahoja 2 230 000 mk ja näitä käytettiin seuraavasti: Lauttasaaren telakan rakentamiseen 199 946 mk, aallonmurtaajien 38 069 mk, Herttonie- men kenttien 200 000 mk ja Sompasaaren itäisen laiturin rakentamiseen 222 624 mk sekä seuraaviin viemäritöihin: Verkkosaaren 550 000 mk, Lauttasaaren rakennusainesata- man 194 260 mk, Kulosaaren sillan viereisiin viemäritöihin 135 513 mk, Kokkosaarenka- dun 66 336 mk ja muihin viemäritöihin 200 000 mk eli työllisyystöihin kaikkiaan 1 806 748 mk, joten seuraavaan vuoteen siir- tyi yht. 423 252 mk.

Sompa-Nihtisaaren rakennustyöt jatkuvat

Laskuun suoritettut työt. Laskuun suoritettut työt jakautuivat seuraavasti: satamalaitoksen muille osastoille suoritetuista töistä laskutettiin 33 392 mk, kaupungin muille viranomaisille suoritetuista töistä 408 625 mk sekä yksityisille suoritetuista töistä 215 588 mk.

Vesilaitosta avustettiin sukellustöitä vaativissa tehtävissä.

Kiinteistöviraston laskuun suoritettiin useita pohjatutkimuksia.

Urheilu- ja ulkoiluviraston laskuun hoidettiin ja telakoitiin toimiston ponttoonit ja moottoriveneet, venelaitureita huollettiin ja

korjattiin, peräpaaluja juntattiin ja talvella hakattiin jäätä laiturien ympäriltä.

Laitureille, silloille, rautateille ja muulle omaisuudelle aiheutuneita vaurioita korjattiin. Raiteenpitojärjestelmän mukaisia kustannuksia vaadittiin tontinhaltijoilta. Poliisilaitoksen ja palolaitoksen veneitä telakoitiin. Öljynpuristamo Oy:n, Suomen Kaapelitehdas Oy:n, Telko Oy:n ja Kesko Oy:n raiteet huollettiin.

Yksityisten tontinomistajien viemäreitä yhdistettiin pääviemäreihin.

Satamarakennusosaston hallintomenot ja työntekijäin sekä viranhaltijain erinäiset edut olivat yhteensä 1 667 742 mk.

Satamalaitoksen kassa- ja tilitoiminta

Toiminnan tulos. Satamalaitoksen bruttoveloitus oli kertomusvuonna 39 410 591 mk. Jos kassa- ja tiliosaston veloittama tuulaakimaksu otetaan huomioon, nousee bruttoveloitusta 43 965 301 mk:aan. Tulotileiltä suoritettiin menoja 4 960 533 mk, joten nettoveloitusta

oli 34 488 996 mk ilman tuulaakia. Tulos poikkeaa talousarviosta 3 211 004 mk. Satamalaitoksen varsinaisten menojen ollessa 34 995 448 (ed. v. 31 317 444) mk syntyi 506 452 mk:n suuruinen vaje (1 465 769 mk:n ylijäämä). Menojen kasvu edellisestä

31. Satamalaitos

vuodesta oli 3 678 004 mk ja tulojen 1 705 783 mk.

Kassaliike. Kertomusvuonna kertyi maksuja kassaan 20 903 953 mk, postisiirtotilille 8 262 967 mk, shekkitulille 9 453 325 mk ja tilitysteitse 1 331 421 mk. Suoritusten yhteismäärä oli siten 39 951 666 mk.

Tulojäämät ja poistot. Jäämiä oli kertomusvuoden lopussa 2 040 827 mk. Määrästä oli 1 981 667 mk kertomusvuoden ja 59 160 mk aikaisempien vuosien veloituksia. Poistoja suoritettiin 759 mk.

Laskutus. Laskutuksen määrän kehittyminen ilmenee veloitusasiakirjoina käsitel-

tyjen tulli-ilmoituskirjojen lukumäärästä. Niitä oli kertomusvuonna 567 013 kpl (557 748 kpl v. 1966 ja 533 843 kpl. v. 1965).

Laskutoimisto I:een perustettiin kone-laskutustoimisto, jossa keskitetysti hoidetaan kaikkien muiden laskutustoimistojen paitsi Länsisataman koneellinen laskutus neljällä Siemag-laskutuskoneella. Länsisatamassa on lisäksi kaksi samanmerkkistä laskutus-konetta. Toistaiseksi suoritetaan yleisen talletusvaraston, vapaavaraston ja koneellisten tavaransiirtolaitteiden laskutus pääkonttorin laskutuksen ohella käsin.

Tulot. Tulotilien yhdistelmä:

Tulolaji	1964 mk	1965 mk	1966 mk	1967 mk
Liikennemaksut	13 056 001	14 583 606	14 927 256	14 182 183
Satamamaksut	1 988 832	2 114 146	2 200 338	2 361 327
Alusten tulot	174 164	180 604	225 760	91 970
Vesimaksut	115 219	131 031	138 542	193 760
Koneellisten tavaransiirtolaitteiden maksut	2 941 790	3 326 968	4 091 293	3 778 909
			(— 441 057)	
Vaakamaksut	55 178	49 544	51 304	40 138
Laiturihuoltotulot	2 577 086	3 130 863	3 125 946	3 194 042
			(+ 96 681)	
Laituri- ja aluevuokrat	2 870 939	3 154 954	3 303 741	3 418 400
Varastosuojamaksut	980 928	964 425	775 063	904 336
Yleisen talletusvaraston vuokrat	1 174 167	1 107 007	978 953	969 064
Vapaavaraston vuokrat	—	—	228 055	367 108
			(+ 25 166)	
Tulot yleisessä talletusvarastossa suorite- tuista töistä	494 432	491 595	267 102	573 712
			(+ 319 210)	
Huoneistovuokrat	826 863	882 938	1 047 307	1 086 831
Korvaus satamarakennusosaston yleisku- luista	1 088 731	1 259 455	1 070 828	2 901 565
Muut tulot	260 041	549 540	351 724	425 651
	28 604 371	31 926 676	32 783 212	34 488 996
Tuulaaki	5 709 763	5 589 996	5 284 958	4 515 772
Yhteensä	34 314 134	37 516 672	38 068 170	39 004 768

Nettoveloitus, johon on sisällytetty myöskin tuulaakiveloitus, jakautui v. 1964—1967 kuukausittain seuraavasti:

	1964 mk	1965 mk	1966 mk	1967 mk
Tammikuu	3 182 760	3 381 413	3 559 534	4 032 537
Helmikuu	2 266 352	2 707 176	2 757 588	2 912 645
Maaliskuu	3 187 560	3 858 745	3 556 826	3 642 342
Huhtikuu	2 941 197	2 938 107	2 942 396	3 253 346
Toukokuu	2 914 790	3 523 954	3 473 826	3 004 618
Kesäkuu	3 367 029	3 562 394	3 825 768	3 351 123
Heinäkuu	2 643 146	2 885 483	2 924 163	2 690 122
Elokuu	2 486 919	2 455 958	2 357 732	2 684 783
Syyskuu	3 373 276	3 496 549	3 824 265	3 499 517
Lokakuu	2 629 999	2 740 372	2 839 384	2 702 712
Marraskuu	2 788 120	2 958 319	3 292 651	2 866 086
Joulukuu	2 532 986	3 008 202	2 714 037	4 364 934
Koko vuosi	34 314 134	37 516 672	38 068 170	39 004 765

Liikennemaksuja oli kaikkiaan 14 182 183 mk, mistä tuontiliikennemaksua 11 900 395 mk, vientiliikennemaksua 867 173 mk ja liikennemaksua kotimaan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 1 217 915 mk. Tuontiliikennemaksuista oli 196 700 mk muiden kaupunkien Helsingille tilittämiä 30 %:n liikennemaksuja ja muille kaupungeille tilitettiin niille kuuluvia 30 %:n liikennemaksuja 294 985 mk. Liikennemaksuja palautettiin 52 506 mk.

Liikennemaksutilitykset:

	Saadut tilityk- set mk	Lähete- tyt tili- tykset mk
Hanko	3 768	1 547
Hämeenlinna	15 168	—
Joensuu	828	—
Jyväskylä	16 357	—
Kemi	435	6
Kokkola	4 600	87
Kotka	3 511	1 488
Kuopio	12 937	—

	Saadut tilityk- set mk	Lähete- tyt tili- tykset mk
Lahti	49 525	—
Loviisa	516	—
Mikkeli	2 941	—
Naantali	154	28 798
Oulu	2 674	483
Pietarsaari	6 523	10
Pori	8 590	2 036
Porvoo	5 180	—
Raaha	40	—
Rauma	2 342	485
Savonlinna	384	—
Tampere	26 334	—
Tornio	2 132	10 357
Turku	23 842	248 728
Uusikaupunki	190	—
Vaasa	7 729	960
Yhteensä	196 700	294 985

Tuulaakituloutus oli kertomusvuonna 4 515 772 mk. Helsinkiin tuoduista tavaroista saatiin tuontituulaakia 4 354 750 mk ja sisä-

maan kaupunkien tilittämistä tavaroista, jotka Helsingin kautta tuotuina oli tullattu ko. kaupungeissa, 161 022 mk. Tuulaakia palautettiin 38 938 mk.

Sisämaan kaupunkien tilittämät tuulaakimaksut jakaantuivat seuraavasti:

	mk
Hämeenlinna	7 758
Jyväskylä	30 866
Lahti	87 955
Tampere	34 443
Yhteensä	161 022

Satamamaksuja veloitettiin 2 361 327 mk, mistä ulkomaan liikenteessä olevien alusten osuus oli 2 028 580 mk ja kotimaan liikenteessä olevien alusten 125 122 mk. Jäämaksuja oli 207 625 mk ja satamamaksupalautuksia myönnettiin 356 115 mk.

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten satamamaksut jakaantuivat alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Helsinki- läiset alukset mk	Muut suomalaiset alukset mk	Ulko- maiset alukset mk	Kaikki yhteensä mk
826 200	308 859	893 521	2 028 580

Koneellisten tavaransiirtolaitteiden maksuja veloitettiin 3 778 909 mk, mihin summaan sisältyy 518 014 mk laskennallisia tuloja laiturihuollon, vapaavaraston ja yleisen talletusvaraston veloituksista. Veloituksen jakaantuminen: kappaletavaranostrit 1 876 476 mk, Saukon hiilinosturit 190 479 mk, Hanasaaren joukko- ja kappaletavaranostrit 183 192 mk, autonosturit 90 968 mk, trukit 1 437 794 mk.

Laiturihuoltomaksujen bruttomäärä oli 7 337 954 mk. Kun alhtaa jille menevät kustannukset 4 023 937 mk, tullivalvontakustannukset 102 747 mk ja palautukset 17 227 mk otetaan huomioon, jää nettoveloitukseksi 3 194 042 mk.

Laituri- ja aluevuokria veloitettiin 3 418 400 mk, mistä määrästä 143 739 mk oli laitureille varastoitujen tavarain vuokria ja 3 274 661 mk varastoalueiden vuokria. Palautuksia maksettiin 49 534 mk.

Varastosuojamaksuja veloitettiin 904 336 mk, mistä sopimuksilla vuokrattujen varastotilojen vuokrat olivat 316 315 mk ja paikanvuokrat 588 021 mk. Palautuksia maksettiin 22 196 mk.

Yleisen talletusvaraston vuokria oli 969 064 mk, mistä 599 983 mk veloitettiin Katajanokan talletusvarastossa ja 369 081 mk Länsisataman talletusvarastossa. Palautuksia maksettiin 1 756 mk.

Vapaavaraston vuokria oli 367 108 mk. Palautuksia maksettiin 17 mk.

Yleisessä talletusvarastossa suoritetuista töistä oli bruttoveloitus 573 712 mk, josta 299 298 mk veloitettiin Katajanokalla ja 274 414 mk Länsisatamassa. Palautuksia maksettiin 68 mk.

Huoneistovuokria veloitettiin 1 086 831 mk, mistä määrästä 778 553 mk oli tilitysvuokria. Rahallinen tulo oli siten 308 278 mk. Palautuksia maksettiin 131 mk.

Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista oli 2 901 565 mk. Siitä oli tilitystuloja 2 879 064 mk ja korvauksia tilaustöistä 22 501 mk.

Sekalaisia tuloja oli yhteensä 465 789 mk, mistä tilitystuloja 181 188 mk. Tuloja saatiin seuraavasti: korvaus tuulaakin kannosta 45 158 mk, korvaus tullihuoneistojen puhtaanapidosta ja kalustosta 136 030 mk, sähkö 90 193 mk, vaakamaksut 40 138 mk, sairausvakuutuskorvaukset 82 997 mk, vahingonkorvaukset 8 729 mk, viivästyskorot ja perimispalkkiot 859 mk, punnus- ja kaappivuokrat 2 465 mk, puhelinmaksut ja -hyvitykset 882 mk, viemäritodistukset, taksat ja ilmoituskirjat 825 mk, omaisuuden myynti 39 517 mk, telakointivuokrat 16 823 mk, muut sekalaiset tulot 1 173 mk.

M e n o t. Satamalaitoksen menot talousarvion mukaan jakaantuivat varsinaisiin me-

noihin ja pääomamenoihin. Varsinaisiin menoihin kuului: a) varsinaiset satamamenot käsittäen koko satamien 10. pääluokan; b) satamalaitoksen huolehdittavana olevat yleiset työt sekä c) 2. pääluokan tullihuone-menot.

Varsinaisia menoja varten oli talousarvion Satamat-pääluokassa määrärahoja yhteensä 35 704 032 mk, v:lta 1966 siirtyi 3 938 mk, lisämäärärahoja saatiin 299 953 mk ja ylitysoikeudet vastasivat 956 604 mk, joten määrärahoja oli käytettävissä kaikkiaan 36 964 527 mk. Tilivuoden menoja oli 34 995 448 (ed. v. 31 317 444) mk, seuraavaan vuoteen siirrettiin 38 520 mk. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvia määrärahoja oli 720 000 mk. Tilivuoden menoja oli 521 854 mk. Tullihuone-menojen määräraha oli 963 613 mk, lisämäärärahoja saatiin 28 260 mk, joten määrärahoja oli kaikkiaan 991 873 mk, jotka kaikki käytettiin.

Sataman uudisrakennustöitä sekä hankintoja varten myönnettyjä pääomamäärärahoja siirtyi 9 031 420 mk v:lta 1966 ja kertomusvuoden määrärahat olivat 15 904 000 mk. Menoja suoritettiin 16 517 565 mk sekä palautettiin 195 249 mk, joten v:een 1968 käytettäväksi siirtyi varoja 8 222 606 mk.

Yleisiä uudisrakennustöitä varten myönnettyjä pääomamäärärahoja siirtyi v:lta 1966 2 971 469 mk ja kertomusvuoden vuosimäärärahoja oli 840 000 mk, ylitysoikeuksia 150 000 mk sekä kertomusvuoden siirtomäärärahoja 5 449 000 mk, joten määrärahoja oli käytet-

tävissä kaikkiaan 9 410 469 mk. Menoja suoritettiin 5 784 860 mk, vuosimäärärahoja jäi käyttämättä 25 963 mk, joten v:een 1968 siirtyi 3 599 646 mk.

Käyttöomaisuus. Käyttöomaisuuden arvo oli vuoden alussa 145 898 260 mk ja vuoden lopussa 160 354 008 mk. Pääoman nettolisäys oli siten 14 455 748 mk. Poistoja suoritettiin 4 378 395 mk ja käyttöomaisuudesta maksettiin korkoa 8 753 895 mk.

Satamalaitoksen käyttöomaisuus laaturyhmittäin:

	mk
Maa- ja vesiomaisuus	30 105 074
Laiturit ja tihtaalit	55 600 762
Kiinteät laitteet	19 955 446
Alukset ja veneet	453 490
Rakennukset	45 787 390
Irtaimisto	7 195 718
Autot, trukit ja autonosturit ...	1 172 128
Puhelinosuudet	84 000
Yhteensä	160 354 008

Palkat, sosiaaliturva- ja -vakuutusmaksut. Varsinaisia palkkamenoja maksettiin yhteensä 18 437 549 mk, josta kuukausipalkkaisen henkilökunnan palkkamenot olivat 11 802 129 mk ja tuntipalkkaisen henkilökunnan 6 635 420 mk. Vastaavat sosiaalimaksut olivat yhteensä 1 319 082 mk, eläkkeet 2 304 253 mk ja hautausavut 20 630 mk, joten laitoksen palkkausmenot olivat kaikkiaan 22 081 514 mk.